

Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, 040 11 Košice

**Školský vzdelávací program pre III. pre žiakov
s mentálnym postihnutím variant A**

ISCED 1 – primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum schválenia na pedagogickej rade	30. augusta 2017
Dátum schválenia školskou radou	
Platnosť výchovného programu od do	01. septembra 2017 31. augusta 2021
Miesto vydania	Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, Košice
Zriaďovateľ	Magistrát mesta Košice Trieda SNP 48 / A 040 11 Košice

[illegible]

Obsah:

1. Školský učebný plán pre III. ročník

2. Učebné osnovy pre III. ročník

- 2.1 Slovenský jazyk a literatúra
- 2.2 Matematika
- 2.3 Vecné učenie
- 2.4 Pracovné vyučovanie
- 2.5 Hudobná výchova
- 2.6 Výtvarná výchova
- 2.7 Telesná a športová výchova

1. Školský učebný plán pre III. ročník

Vzdelávacia oblasť:	Predmety:	Počet hodín III. ročník:	Poznámky:
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8 + 1	Pridaná 1 vyučovací hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	Pridaná 1 vyučovací hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a príroda	Vecné učenie	1 + 1	Pridaná 1 vyučovací hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	3	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1 + 1	Pridaná 1 vyučovací hodina bez rozšírenia obsahu učiva
	Hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Spolu:		20 + 4	

2. Učebné osnovy pre III. ročník

2.1 Učebné osnovy predmetu Slovenský jazyk a literatúra

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 9 hodín týždenne, t. j. 297 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Jazyková komunikácia: Písanie	66
Komunikácia a sloh: Ústny prejav	33
Čítanie a literatúra: Technika čítania Literárna výchova	198
Spolu	297

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Slovenský jazyk a literatúra	3. ročník
Štátny vzdelávací program	8
Školský vzdelávací program	1
Spolu	9

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia 8 vyučovacích hodín týždenne. V školskom

vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na osvojenie a zdokonalenie si techniky čítania a čítania s porozumením.

Charakteristika predmetu:

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Žiaci sa učia rozvíjať hovorenú reč po formálnej, obsahovej a gramatickej stránke. Učia sa prečítanému textu rozumieť a vyjadriť sa jednoducho a zrozumiteľnou ústnou a písomnou formou. Vytvára sa pozitívny vzťah k slovenskej reči, poézii a próze. Slovenský jazyk a literatúra v sebe spája niekoľko oblastí, ktoré sa prelínajú a prispievajú k dosiahnutiu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Ciele predmetu:

Cieľom slovenského jazyka a literatúry je:

- vytvárať zručnosť členiť krátke jazykové prejavy na vety a vety rozkladať na slová,
- osvojiť si ostatné písmená abecedy,
- obohacovať slovnú zásobu žiakov a viesť ich k voľbe vhodného pomenovania,

Obsah predmetu:

Obsah učiva zahŕňa rozsah učiva, ktorý sa má žiakovi odovzdať ako záväzne, základné učivo z daného tematického celku, aby sa zabezpečila požadovaná úroveň vzdelávania žiaka v zrozumiteľnom slovenskom jazyku.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v III. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA – písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH – ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA - technika čítania a literárna výchova

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie:

Pri nácviku písania sa vytvárajú hygienické, pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia písať písmená ostatné písmená malej a veľkej abecedy. Zdokonaľuje sa rukopis žiakov a nacvičujú sa dosiaľ nepreberané písmená malej a veľkej abecedy.

Cvičenia na písanie:

- písanie krátkych známych slov, ktoré sa píše tak, ako sa vyslovujú,
- nacvičovanie ostatných písmen malej a veľkej abecedy v poradí podľa postupu v čítaní,
- odpisovanie, prepisovanie a diktát krátkych známych slov,
- písanie prvého slova vo vete s veľkým začiatočným písmenom, písanie vlastného mena osôb s veľkým začiatočným písmenom,
- odpisovanie písaného písma,
- prepisovanie tlačenej textu,
- písanie slov a viet podľa diktátu.

Edukačný cieľ:

- písať písmená malej a veľkej abecedy,
- písať slová,
- odpisovať, prepisovať slová,
- písať diktát slov,
- písať prvé slovo vo vete veľkým písmenom,
- písať vlastné mená osôb s veľkým začiatočným písmenom,
- odpisovať písané písmo,
- prepisovať tlačený text,
- písať slová a vety podľa diktátu,
- dbať na úpravu písaného textu.

KOMUNIKÁCIA A SLOH**Ústny prejav**

Nácvik vyjadrovania osobných a spoločenských skúseností v krátkych hovorených prejavoch.
Vytváranie zručností členiť krátke jazykové prejavy na vety a vety rozkladať na slová.
Obohacovanie a spresňovanie slovnej zásoby žiakov.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

V rámci zložky čítanie a literatúra dôraz budeme klásť na techniku čítania a osvojenie si poznatkov z literárnej výchovy.

Technika čítania:

Pri nácviku a upevňovaní techniky čítania sa zameriame na:

- poznávanie a nácvik ostatných písmen abecedy f, F, g, G, ä, ch, Ch, dz, Dz, w, W, x, X, q, dvojhlások ia, ie, iu, ô a slabikotvorného r, l, ř, Í,
- čítanie písanej abecedy,
- spolu s poznávaním nových slabík vytváranie zručnosti žiakov plynule čítať skôr prebrané slabiky v slovách,
- vytváranie zručnosti žiakov čítať s porozumením, plynule po celých slovách a hovorových taktoch jednoduché vety krátkych textov,
- slovné odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Literárna výchova:

Literárna výchova je zameraná predovšetkým na prebúdzanie záujmu o detskú literatúru:

- spoločné čítanie z čítanky, predčítanie z detských kníh a časopisov,
- vedenie žiakov k pokusu o samostatné čítanie vo voľnom čase.

Prostredníctvom literatúry vyvolávame v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu, k rodnému kraju, k vlasti:

Poézia od detských autorov – M. Ďuríčková, K. Bendová, D. Hevier, Ľ. Podjavorinská, V. Reisel.

Rozprávky od detských autorov: M. Ďuríčková, J. Pavlovič, B. Němcová.

Edukačný cieľ:

- čítať písanú a tlačenú abecedu,
- čítať s porozumením jednoduché vety a slová primerané schopnostiam žiakov,
- odpovedať na otázky z obsahu čítaného textu,
- memorovať krátke verše, rečňovanky, piesne,

- vyjadrovať osobné a spoločenské skúsenosti v krátkych hovorených prejavoch,
- čítať s porozumením, plynule po celých slovách a hovorových taktoch jednoduché vety krátkych textov.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka budeme realizovať:

- formou prierezových tém, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov,
- formou vzťahu čítania a literárnej výchovy:
 - k hudobnej výchove – intonácia slabík, tematické piesne,
 - k výtvarnej výchove – ako prostriedok estetickej výchovy na formovanie vkusu, a na utváranie estetického vzťahu k životu,
 - k vecnému učeniu – ako prostriedok správnych jazykových návykov, ktorý uľahčuje prácu pri osvojovaní si nových poznatkov.

Metódy a formy:

Stratégie vyučovania kladú nároky na samostatnosť, tvorivosť, správnu organizáciu práce učiteľa. Učiteľ si vyberá metódy a formy vyučovania podľa vlastného výberu tak, aby boli variabilné, aktivizujúce, tvorivé. Preto sa budeme snažiť vhodne zvolenými metódami a formami vytvárať pozitívnu pracovnú atmosféru, ktorá bude žiakov motivovať k aktivite, prirodzenej zvedavosti, podporovať sebahodnotenie žiakov:

- motivačné metódy: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, demonštrácia, pochvala, povzbudenie, kritika,
- slovné metódy: vysvetľovanie, objasňovanie pojmov, dialóg, opis, rozprávanie, predĺžený výklad, vyvodzovanie,
- metódy samostatnej práce: samostatná práca s učebnicou, detským časopisom, pracovným listom, obrazovým materiálom, s ilustráciami, práca na tabuli,
- analýza a syntéza javov sluchom,
- inscenačné metódy,
- grafické znázorňovanie,
- dramatizácia,
- cvičenia a situácie na rozvoj sebahodnotenia,
- fixačné metódy: opakovanie a precvičovanie učiva, domáce úlohy.

Vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry budú inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku.

Formy práce:

- práca žiakov vo dvojici,
- skupinová,
- individuálna,
- frontálna,
- didaktické hry,
- dramatizácia,
- prednes a recitácia,
- rolové hrania,
- simulovanie rôznych situácií,

- účasť na recitačných súťažiach.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie a klasifikácia bude prebiehať v súlade s platnými Metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v 3. ročníku budeme využívať hodnotenie klasifikáciou a slovným hodnotením. Priebežné hodnotenie bude zamerané na čiastkové výsledky a individuálne pokroky žiakov na vyučovaní. Celkové hodnotenie na konci prvého a druhého polroka zhodnotí úroveň vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete. Pri hodnotení budeme uplatňovať motivačné prvky, primeranú náročnosť, pedagogický takt, pozitívne sebahodnotenie i pri drobných výkonoch a úsilí žiaka.

Učebné zdroje:

1. Čítanka pre 3. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) I. časť, II. časť od autoriek Mgr. Veronika Maňková, Mgr. Anna Demianičová., schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 4806/96-153 zo dňa 16.septembra 1996.
2. Pracovné listy k čítanke pre 3. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) od autoriek Mgr. Veronika Maňková, Mgr. Anna Demianičová, schválené Ministerstvom školstva rozhodnutím číslo 4806/96-153 zo dňa 16. septembra 1996.
3. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

2.2 Učebné osnovy predmetu Matematika

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu matematika sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 5 hodín týždenne, t. j. 165 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Aritmetika: Numerácia v obore 10 až 20	20
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ	50
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ	45
Úvod do násobenia v obore do 20	25
Geometria: Bod, úsečka	25
Spolu	165

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FG – Finančná gramotnosť

Matematika	3. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	1
Rozsah vyučovacieho predmetu	5

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva matematiky v III. ročníku 4 vyučovacie hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie matematických zručností.

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet matematika je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych činností žiakov. Dôležitá je aplikácia nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť a prelínajú sa celým základným matematickým vzdelaním a vytvárajú predpoklady pre ďalšie osvojovanie si matematických vedomostí a pre celoživotné vzdelávanie.

Ciele predmetu:

Cieľom predmetu matematika v III. ročníku je induktívnym poznaním, zakladajúcim sa na žiackych skúsenostiach z II. ročníka, rozvíjať tie schopnosti pomocou ktorých sa pripravujú na ďalšie získavanie matematických poznatkov a schopností. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali ciele z obsahu učiva matematiky III. ročníka, ktoré chceme dosiahnuť, ale aj všeobecné požiadavky rozvoja žiackej osobnosti – samostatnosť, vytrvalosť, dôslednosť, kritickosť, rozhodnosť, radosť z výsledku.

Ciele vyplývajúce z obsahu učiva matematiky:

- opakovať a prehĺbiť učivo z II. ročníka,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 20,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si násobenie číslom 2,
- vedieť rysovať úsečku pomocou pravítka a vyznačovať jej krajné body,
- vedieť určiť body, ktoré ležia a neležia na danej úsečke.

Obsah predmetu:

1. ARITMETIKA

Tematický celok	Obsah	Edukačný cieľ
Numerácia v obore 10 až 20	Vymenovanie radu názvov čísel. Určovanie počtu predmetov počítaním po jednom. Priradovanie skupiny predmetov k číslu. Čítania a písanie číslíc. Určovanie rádu čísel – jednotky, desiatky. Usporiadanie čísel, porovnávanie čísel. Zápis pomocou znakov =, <, >, číselná os.	Používať prirodzené čísla k modelovaniu reálnych situácií, počítať predmety v danom súbore. Určovať a vyznačovať počet predmetov. Rozložiť číslo na desiatky a jednotky. Rozhodnúť podľa obrázkov o vzťahu

	Riešenie jednoduchých nerovnic typu $a < 20$ postupným dosadzovaním. Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.	a zapísať porovnanie viac, menej, rovná sa. Písať a čítať prirodzené čísla v obore do 20. Orientovať sa na číselnej osi, vyhľadať a vyznačiť dané číslo. Riešiť spamäti jednoduché matematické operácie. Riešiť a tvoriť úlohy, v ktorých sa aplikujú a modelujú osvojené matematické operácie.
Sčítanie a odčítanie do 20 bez prechodu cez základ	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ. Príklady typu: $10 + 7 = 17 \quad 17 - 7 = 10$ $13 + 4 = 17 \quad 17 - 4 = 13$ 2. Upevňovanie sčítania a odčítania v obore do 20: - upevňovanie spojov spamäti, riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie.	Prečítať príklad na sčítanie a odčítanie. Doplniť chýbajúce znamienko do príkladu. Rozložiť čísla na desiatky a jednotky. Sčítať a odčítať prirodzené čísla do 20 bez prechodu cez základ. Napísať jednoduchý zápis slovnej úlohy. Riešiť jednoduché slovné úlohy.
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ	1. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ. Príklad typu: $9 + 5 = 14$ $14 - 5 = 9$ 2. Upevňovanie sčítania a odčítania v obore do 20: - upevňovanie pamäťového sčítania a odčítania, - vzťahy o n viac, o n menej, - riešenie jednoduchých slovných úloh.	Zapísať príklady na sčítanie a odčítanie. Rozložiť čísla na desiatky a jednotky. Sčítať a odčítať. Manipulovať mincami. Graficky znázorniť zápis príkladu. Zapísať slovné úlohy. Vypočítať jednoduché slovné úlohy.
Úvod do násobenia v obore do 20	1. Znak $\cdot$ (krát). 2. Súčin prirodzených čísel ako opakované sčítanie. 3. Násobilka 2 – pamäťový nácvik.	Zapísať sčítavanie pri násobení. Násobiť postupným sčítaním. Vyfarbiť príklad v štvorcovej sieti. Vie zapísať príklady násobenia.

2. GEOMETRIA

Tematický celok	Obsah	Edukačný cieľ
Bod, úsečka	Bod, vyznačovanie bodov, označovanie bodov veľkými tlačnými písmenami. Úsečka, krajné body úsečky. Označovanie úsečky pomocou jej krajných bodov. Vyznačovanie úsečky, rysovanie úsečky pomocou pravítka. Vyznačovanie bodov, ktoré na danej úsečke ležia, neležia.	Vyznačovať bod, označiť ho veľkými tlačnými písmenami. Rysovať úsečku pomocou pravítka a vyznačiť jej krajné body. Určiť body, ktoré ležia, neležia na úsečke.

Medzipredmetové vzťahy:

Základné matematické vedomosti a zručnosti žiak aplikuje takmer vo všetkých vyučovacích predmetoch. Prvky logiky, numerického počítania, priestorová predstavivosť sa premietajú aj do ostatných predmetov:

- výtvarná výchova – priestorové znázorňovanie, predstavivosť, modelovanie číslíc,
- pracovné vyučovanie – modelovanie číslíc a priestorové vytváranie,
- hudobná výchova – fixácia čísel a číselného radu piesňami, riekankami,
- telesná a športová výchova – orientácia v priestore, pohybové hry na vytváranie súborov na daný počet prvkov,
- slovenský jazyk a literatúra – písanie číslíc, nácvik riekaniek o číslach, sledovanie v závislosti na čase pri slovných úlohách.

Metódy a formy:

Metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy uplatňujú pri práci s pracovným zošitom, učebnými pomôckami. Učebné pomôcky sú účinnými prostriedkami pre pochopenie matematického učiva mentálne postihnutých. Pri vyučovaní matematiky je dôležité akceptovať a didakticky využívať možnosti a schopnosti žiakov ako je emotívnosť, hravosť, kladný vzťah k manipulačným činnostiam. Vhodné je uplatňovať:

- slovné metódy (výklad, rozhovor)
- metódy logického postupu: analýza, syntéza, porovnávanie
- písomné metódy
- metódy motivačného charakteru
- práca vo dvojiciach, samostatná práca, skupinová práca
- aktivizujúce metódy
- hra ako metóda
- fixačné metódy: opakovanie, precvičovanie učiva, domáce úlohy.

Hodnotenie predmetu:

Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Hodnotením budeme zisťovať mieru vedomostí, zručností a návykov žiakov, rozpoznávať ich schopnosti, postoje a tiež zisťovať prednosti a nedostatky. Hodnotenie má žiaka motivovať, povzbudzovať do ďalšej práce. Ukážeme žiakom do akej miery sme spokojní s ich výkonmi. Budeme prihliadať na individuálne osobitosti. Pedagogickú klasifikáciu berieme ako základnú formu hodnotenia výchovno–vzdelávacích výsledkov.

Učebné zdroje :

1. Matematika pre 3. ročník špeciálnych základných škôl I. a II. časť – PaedDr. Janka Rýglová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 428/98-42 z 11.05. 1998 ako učebnicu pre 3. ročník.
2. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

2.3 Učebné osnovy predmetu Vecné učenie

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu vecné učenie sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 2 hodiny týždenne, t. j. 66 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Orientácia v priestore	4
Orientácia v čase	4
Príroda na jeseň	4
Domáce zvieratá	4
Zdravie a choroba	6
Príroda v zime	4
Bezpečnosť cestnej premávky	6
Technika a výroba	14
Rodina a spoločnosť	8
Príroda na jar a v lete	12
Spolu	66

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FG – Finančná gramotnosť

Vecné učenie	3. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie nového učiva, osvojovania nových pojmov a javov prírody.

Charakteristika predmetu:

Vecné učenie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe porozumenia zmien v prírode počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami, obrázkami sa učia chápať význam vecí, ich vlastnosti, vzájomné vzťahy, súvislosti.

Ciele predmetu:

Všeobecným cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, o spoločnosti a našej vlasti. Z toho cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy. Úlohou vecného učenia je sústavné pozorovanie školského prostredia žiaka, jeho najbližšieho okolia, prírodného a spoločenského diania a utváranie správnych predstáv.

Čiastkovými cieľmi vyučovania vecného učenia je:

- prehliadť a spresniť jednoduché prírodovedné a spoločenskovedné poznatky žiakov,
- spresniť zručnosť žiakov orientovať sa v blízkom okolí obce,
- spresniť predstavu o roku a ročných obdobiach,
- poznať a vedieť pomenovať vybrané zvieratá a rastliny,
- učiť sa aktívne chrániť prírodu,
- oboznamovať sa s rozličnými druhmi práce dospelých,
- naďalej u žiakov upevňovať hygienické návyky, najmä starostlivosť o osobnú čistotu.

Obsah predmetu :

Obsah predmetu je členený do desiatich tematických okruhov podľa ročných období, kde žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú zmeny spojené s činnosťami ľudí a ich životom. Vytvárajú a upevňujú si aj zdravotné a hygienické návyky a starostlivosť o svoje zdravie. Žiaci sa oboznamujú s prácou dospelých – s technikou a výrobou. Učia sa orientovať v čase a priestore. Osvojujú si pravidlá kultúrneho správania, vytvárajú sa citové väzby k rodine a spoločnosti. Prehľbujú si poznatky o pamätných dňoch.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Edukačný cieľ
Orientácia v priestore	Širšie okolie školy	Poznávanie významných objektov v okolí školy (blízke, vzdialené miesto), určovanie ich polohy smerom od školy (vpravo, vľavo, blízko,	Orientovať sa v okolí školy, vie vymenovať najdôležitejšie objekty.

		d'aleko). Ústny opis cesty do školy. Osvojenie si názvov niektorých ulíc a námestí. Určenie polohy mestského, obecného úradu.	Opísať cestu do školy. Pomenovať názov ulice, kde býva a názvy významných ulíc.
	Obec a jej okolie	Pozorovanie okolia obce z vyvýšeného miesta. Členitosť krajiny v okolí obce (údolie, rovina, úbočie, kopec, pohorie). Názvy miestnych tokov, rybníka, kopca. Určovanie polohy vzdialenejších miest z vyvýšeného stanoviska (bližšie, ďalej). Poznávanie názvov najbližšieho mesta a dediny. Opis cesty do susedného mesta, dediny.	Rozlíšiť krajinné útvary. Poznať názov miestneho potoka, kopca, Určiť polohu vzdialenejších miest z vyvýšeného stanoviska. Poznať názov najbližšieho mesta, dediny. Opísať cestu do susednej dediny, mesta.
Orientácia v čase	Kalendár	Začiatok kalendárneho a školského roka. Pomenovanie dní v týždni, mesiacov a ročných období. Porovnávanie časových jednotiek – hodina, deň, týždeň, mesiac, rok. Určovanie celých hodín a polhodín. Správne určovanie časti dňa.	Vysvetliť postupnosť striedania časovej postupnosti. Určiť polhodinu, celú hodinu na ciferníku. Poznať časové údaje potrebné pre denný poriadok.
	Kalendár prírody	Záznamy o počasi v priebehu roka. Uvedomovanie si zmien v priebehu ročných období. Vplyv zmien teploty počas roka na život v prírode. Pozorovanie východu a západu slnka. Určovanie svetových strán: východ, západ, sever, juh. Poznávanie fáz mesiaca	Zaznamenávať aktuálne počasie do kalendára prírody, orientovať sa v kalendári, rozlišovať zmeny v prírode na základe znakov. Rozlíšiť východ a západ slnka. Určovať svetové strany. Rozlišovať fázy mesiaca.

		(pribúdanie, spln, ubúdanie).	
Príroda na jeseň	Jeseň	Zber plodov v sade, záhrade, na poli. Poznávanie rôznych druhov zeleniny. Triedenie zeleniny podľa častí, pre ktoré sa pestujú (koreň, stonka, list, plod). Poznávanie spôsobov konzervovania ovocia a zeleniny.	Pomenovať zeleninu, pozná vzhľad, chuť, vôňu. Triediť zeleninu podľa častí, pre ktoré sa pestujú. Vymenovať základné hygienické zásady pri konzervovaní.
Domáce zvieratá	Domáce zvieratá	Prehľbovanie poznatkov o domácich zvieratách – mačka, pes, králik. Poznávanie ich vzhľadu a spôsobu života. Bližšie poznávanie kravy, ovce, kozy, koňa, kury domácej, holuba domáceho. Význam chovu domácich zvierat.	Vymenovať a podľa obrázkov určiť domáce zvieratá, ich vzhľad a spôsob života. Vymenovať význam chovu domácich zvierat.
Zdravie a choroba	Zdravie a choroba	Upevňovanie návykov osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie. Vonkajšie časti ľudského tela, zmyslové ústroje – zrak, sluch a starostlivosť o ne. Poznávanie práce lekárov a zdravotných sestier v stredisku, v nemocnici. Pohotovostná služba, lekáreň. Pojmy: predpis a lieky. Praktické merania teploty. Vyjadrovanie pociťovanej nevoľnosti alebo bolesti. Ochrana pred nákazou. Ošetrovanie odreniny.	Osvojiť návyky osobnej hygieny. Vymenovať zmyslové ústroje. Chrániť si zmyslové ústroje. Opísať prácu lekára a zdravotných sestier. Slušne sa správať v zdravotnom stredisku. Vysvetliť význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie človeka. Privolať prvú pomoc. Vedieť merať teplotu a rozlíšiť namerané hodnoty, ošetriť odreninu očistením rany a priložením rýchloobväzu.

Príroda v zime	Príroda v zime	Poznávanie pojmov mráz, sneh, ľad. Pozorovanie vody, snehu a ľadu za mrazu v prírode a v teplej miestnosti. Spoločné a rozdielne vlastnosti snehu a ľadu (biely, priehľadný, hladký, tvrdý, klzký, sypký, studený, teplom sa topí).	Vymenovať vlastnosti snehu a ľadu, vie vysvetliť zmeny skupenstva vody, hľadá príčiny tejto zmeny.
Bezpečnosť cestnej premávky	Pravidlá cestnej premávky	Poznávanie základných pravidiel správania sa chodcov na vozovke. Poznávanie najdôležitejších dopravných značiek pre chodcov a cyklistov. Umiestnenie dopravných značiek. Poznávanie dopravných prostriedkov, ktoré sa pohybujú po zemi, po vode a vo vzduchu.	Slušne sa správať pri čakaní na verejné dopravné prostriedky, pri cestovaní, vystupovaní. Riešiť jednoduché dopravné situácie na cvičnej stolnej križovatke, dopravnom koberci.
Technika a výroba	Stavba domu	Poznávanie pracovníkov, ktorí pracujú na stavbe domu. Poznávanie a rozlišovanie stavebných materiálov (tehly, tvárnice, panely, cement, vápno, piesok). Stroje na stavbe – miešačka, žeriav, bagér, dopravný pás a akú prácu vykonávajú. Rozlišovanie rôznych druhov budov (podľa veľkosti, počtu poschodí, spôsobu stavby a účelu).	Opísať podľa obrázkov prácu stavebných robotníkov. Rozlíšiť stavebný materiál a stavebné stroje. Rozlíšiť rôzne druhy budov.
	Požiarnici	Oboznamovanie sa so zásadami bezpečnosti pri kúrení, svietení, varení. Príčiny požiaru, hlásenie požiaru. Práca požiarnikov.	Vymenovať a dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi. Vedieť ohlásiť požiar. Podľa obrázkov, opísať prácu požiarnikov. Vysvetliť ako predchádzať požiarom.

	V pekárni	Poznávanie z čoho a ako sa vyrába pečivo (múka, cesto, miesenie, kysnutie, tvarovanie, pečenie). Rozprávanie o výrobe pečiva.	Podľa obrázkov vie opísať prácu pekárov. Vymenovať rôzne druhy pečiva.
Rodina a spoločnosť	Rodina a príbuzní	Poznávanie ďalších príbuzenských vzťahov: teta, strýko, bratranec, sesternica. Chápanie úlohy rodiny. Úcta a vážnosť vo vzťahu k rodičom.	Pomenovať príbuzenské vzťahy v rodine a význam vzťahov v rodine pre človeka.
	Pracujúci	Rôzne druhy prác v poľnohospodárstve, v továrni, v obchode, na pošte, v službách, v doprave, v zdravotníctve (u obvodného lekára, u zubného lekára, v lekárni).	Podľa obrázkov opísať prácu ľudí pracujúcich v továrni, v službách, v zdravotníctve, v škole, v doprave.
	V obchode	Poznávanie rozdielu v spôsobe nákupu v obchode s predavačmi a v samoobsluže. Nákup tovaru, zisťovanie ceny výrobku, požiadanie o tovar. Hra na obchod (meranie, váženie, platenie). Poznávanie platidiel: 1 €, 2 €, 5 €, 10 €, 20 €.	Rozlíšiť nákupné centrá a malé obchody. Ovládať praktické zručnosti pri nákupe. Vymenovať a poznať platidlá.
Príroda na jar a v lete	Príroda na jar a v lete	Pozorovanie práce dospelých v záhrade, v sade, na poli. Pomenovanie vykonávaných činností, používaných nástrojov a strojov, vysvetľovanie ich použitia. Sadenie semien, pozorovanie ich klíčenia a rastu v kútiku živej prírody alebo na záhone. Poznanie podmienok potrebných pre správny rast rastlín (svetlo, teplo, voda).	podľa obrázkov opísať prácu poľnohospodárov a činnosť poľnohospodárskych strojov. Osvojiť si zručnosť sadenia semien. Vie vymenovať podmienky pre správny rast rastlín. Vie vymenovať základné znaky kvitnutia stromov a význam opelenia kvetov.

		Pozorovanie kvitnutia ovocných stromov v sade, opeľovanie kvetov hmyzom. Spoznávanie lesa a lesných rastlín: ihličnaté, listnaté stromy, malinčie, jahody. Oboznamovanie sa s najbežnejšími hubami. Poznávanie niektorých jedovatých rastlín a ich plodov. Pozorovanie života zvierat na jar a v lete (stavanie hniezd pre vtákov, liahnutie mláďat).	Vymenovať a určiť podľa obrázkov druhy lesných stromov, krov. Vysvetliť nebezpečenstvo jedovatých plodov. Rozprávať o stavaní hniezd a význame vtákov.
--	--	---	--

Medzipredmetové vzťahy:

Vecné učenie kooperuje vo vzťahu s inými vyučovacími predmetmi:

- pracovné vyučovanie: modelovanie, kútik živej prírody, zostavenie kalendára prírody a sledovanie zmien počasia, poznávanie prírodných javov,
- telesná výchova: vychádzky majú prvky telesnej výchovy – chôdza, orientácia v priestore,
- matematika: triedenie a porovnávanie sú východiskom na osvojovanie nových vedomostí počas konkrétnej myšlienkovvej činnosti vo vecnom učive, pri manipulácii s rozličným materiálom,
- slovenský jazyk a literatúra: na základe získaných vyjadrovacích zručností si žiaci osvojujú vedomosti a zručnosti vo vecnom učive (recitujú básne o zvieratách, prírode, dramatizácia, rôzne modelové situácie),
- výtvarná výchova: ilustrácie základných prvkov prírody, učia sa umelecky vnímať a vyjadrovať krásu prírody.

Metódy a formy:

Na hodinách vecného učenia budeme využívať rôzne metódy a formy práce, primerané veku a individuálnym schopnostiam a možnostiam žiakov s mentálnym postihnutím. Sú to predovšetkým:

- metódy bezprostredného pozorovania vecí a javov – vychádzka, exkurzia, pozorovanie v kútiku živej prírody, jednoduché pokusy, práca na školskom pozemku, sledovanie kalendára prírody, sledovanie videozáznamov a prezentácií.
- metódy slovného vyjadrovania vecí a javov – rozhovor, výklad učiteľa, vysvetľovanie, didaktické hry.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme hodnotiť žiakov na základe kritérií prostredníctvom, ktorých budeme sledovať vývoj žiaka a to formou verbálneho a nonverbálneho hodnotenia, sebahodnotenia. Budeme prihliadať na individuálne osobitosti žiaka, stupeň postihnutia a na jeho temperament. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

Učebné zdroje:

1. Vecné učenie - Mgr. Eva Rosskopfová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 284/97-153 zo dňa 30.07.1997 ako pracovné listy pre 1. – 3. ročník osobitnej školy s vyučovacím jazykom slovenským.
2. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.
3. Detské encyklopédie, výukové programy, knihy.

2.4 Učebné osnovy predmetu Pracovné vyučovanie

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 3 hodiny týždenne, t. j. 99 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti	7
Práce v domácnosti: Hygiena domácnosti Príprava pokrmov Šitie	11
Práce v dielni Práce s drobným materiálom Modelovanie Montážne a demontážne práce Práce s papierom a kartónom	65
Pestovateľské práce	16
Spolu	99

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Pracovné vyučovanie	3. ročník
Štátny vzdelávací program	3
Školský vzdelávací program	0
Spolu	3

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku SZŠ 3 vyučovacie hodiny týždenne. Školský vzdelávací program koreluje so štátnym vzdelávacím programom.

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre mentálne postihnutých žiakov najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky. Žiaci sa na hodinách pracovného vyučovania učia pracovať efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne atď.), oboznamujú sa s vlastnosťami technických materiálov a technológiami, rozvíjajú sa kombinačné schopnosti a technické myslenie, žiaci sa učia riešiť jednoduché technické problémy, ktoré sú zamerané na rozvoj technického myslenia a technickej tvorivosti, hodnotia výsledok svojej práce, dodržiavajú požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci. Na hodinách pracovného vyučovania sa žiaci oboznamujú so základnými biologickými zákonmi. Učia sa chápať podstatu javov, ich zákonitosti a poznávajú úlohu zásahov človeka do prírody, poznávajú a pomenúvajú vybrané druhy úžitkových a okrasných rastlín, získavajú teoretické poznatky ich pestovania, osvojujú si základné pestovateľské zručnosti a hygienické návyky, učia sa pomenovať a používať náradia a pomôcky.

Ciele predmetu:

Medzi základné ciele predmetu pracovné vyučovanie patria:

- upevňovať zručnosti získané z predchádzajúcich ročníkov,
- udržiavať poriadok na pracovnom stole,
- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rešpektovať požiadavky hygieny a bezpečnosti práce.

Obsah predmetu:

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky:

1. Sebaobslužné činnosti.
2. Práce v domácnosti.
3. Práce v dielni.
4. Pestovateľské práce.

V zložke sebaobslužné činnosti si žiaci osvojujú základy osobnej hygieny, oboznamujú sa s významom otužovania, umývanie rúk, tváre, česanie, čistenie zubov, kloktanie, používanie vreckovky, používanie WC, obúvanie, zaväzovanie šnúrok, čistenie topánok, čistenie šiat, kefovanie, prášenie, obliekanie sa podľa ročných období.

V zložke práce v domácnosti si žiaci osvojujú základy hygieny v domácnosti, umývanie ovocia a zeleniny pred použitím, balenie jedla na desiatu, utieranie, umývanie a odkladanie riadu, čistenie kovových častí nábytku a bytového zariadenia, udržiavanie poriadku, zametanie, utieranie prachu, ukladanie nástrojov, potrieb, pomôcok na určené miesto. Do prác v domácnosti je zahrnuté aj šitie, odmeranie nite, navliekanie do ihly navliekačom i bez neho, robenie uzla, šitie predným stehom na páse kartónu, látky, s vyznačenými bodmi a spojnicami, obnitkovací steh, porovnávanie vlastností tkaniny a

papiera. V časti príprava pokrmov je zahrnutý nákup najzákladnejších potravín (chlieb, pečivo, mlieko), nalievanie mlieka do hrnčeka a umývanie zemiakov.

Zložka práce v dielni je zameraná na zdokonaľovanie praktických činností z predchádzajúcich ročníkov, na navliekanie korálok, skladanie mozaiky, práca s plodmi a prírodným materiálom (slama, listy, šišky, gaštany, konáriky zo stromov, ryža, plody slnečnice a iné). V časti modelovanie je práca zameraná na miesenie, valkanie, stláčanie, pridávanie, odoberanie, ohýbanie, delenie na časti, sušenie, varenie modelovacieho materiálu, používanie formičiek, poznávanie vlastností rozličných materiálov, porovnávanie rozdielov medzi nimi a na výrobu drobných úžitkových predmetov. V časti montážne a demontážne práce ide o zostavovanie jednoduchých modelov z konštrukčnej stavebnice vyrobenej z plastu (spájanie súčiastky pomocou matíc a skrutiek, rôznych typov pásikov, spojovacích dosiek) a z kartónových stavebnicových častí (rozlišovanie modelov), vytváranie priestorových modelov (vozík, nábytok, veža a iné), oboznámenie sa s jednotlivými súčasťami stavebnice a s predlohami. V časti práce s papierom a kartónom sa bude práca sústreďovať na vytrhávajúce podľa jednoduchého predkresleného vzoru, nalepovanie vytrhávaných obrazcov, vystrihovanie podľa predkresleného jednoduchého vzoru, nalepovanie vystrihovaných obrazcov, zostavovanie viacfarebných vzorov, používanie lepiaceho papiera, natieranie papiera lepidlom a nalepovanie, prekládanie, skladanie, stláčanie, strihanie, rezanie a meranie papiera a tenkého kartónu.

Zložka pestovateľskej práce je zameraná na ošetrovanie izbových rastlín – opakovanie a prehĺbovanie činností z predchádzajúcich ročníkov, presádzanie izbových rastlín, rozmnožovanie rastlín stonkovými a listovými odrezkami (tradeskancia, pelargónia a iné), zisťovanie podmienok pre život rastlín porovnávaním (voda, svetlo, vzduch, teplo, pôda), práca s klíčovými (hrach, obilie, zemiaky), pestovanie trvaliek (pivónia, králiky, nevädze), kyprenie, pletie, polievanie, zbieranie liečivých rastlín podľa miestnych podmienok (správne trhanie, sušenie, uskladňovanie), pestovanie šalátu: sejba do debničiek, sadenie, ošetrovanie počas vegetácie, zber, pestovanie hrachu, reďkovky, fazule.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Edukačný cieľ:
Sebaobslužné činnosti	Osobná hygiena	Osobná hygiena. Prehĺbovanie zdravotných a hygienických návykov. Oboznamovanie sa s významom otužovania, vhodného obliekania podľa ročných období.	Osvojiť si základné hygienické návyky. Samostatne sa orientovať v kúpeľni a poznať účel a význam osobnej hygieny.
Práce v domácnosti		Umývanie ovocia a zeleniny pred použitím. Balenie jedla na desiatu. Hygiena v domácnosti. Umývanie, utieranie a odkladanie riadu. Čistenie kovových častí nábytku a	Zvládať základné zručnosti pri práci s ovocím a zeleninou s ohľadom na hygienu. Umyť, utierať a odložiť riad na bezpečné miesto.

	Príprava pokrmov	bytového zariadenia. Nákup najzákladnejších potravín (chlieb, pečivo, mlieko). Nalievanie mlieka do hrnčeka. Umývanie zemiakov.	Nakúpiť najzákladnejšie potraviny, nalievať mlieko do hrnčeka, umývať zemiaky.
	Šitie	Odmeranie nite, navliekanie do ihly navliekačom i bez neho, robenie uzla. Šitie predným stehom na páse kartónu, látky, s vyznačenými bodmi a spojnicami. Obnitkovací steh. Porovnávanie vlastností tkaniny a papiera.	Odmerať nite, navliekať do ihly navliekačom i bez neho, robiť uzol. Šiť predným stehom na páse kartónu, látky, s vyznačenými bodmi a spojnicami, obnitkovacím stehom. Porovnávať vlastnosti tkaniny a papiera.
Práce v dielni	Práce s drobným materiálom	Zdokonaľovanie praktických činností z predchádzajúcich ročníkov. Využívať drevka, handričky, škatuľky, korok, bužírku, papier, špagáty, vyfúkané vajíčka na výrobu hračiek, ozdôb a darčiekov. Navliekanie, skladanie mozaiky, práca s plodmi a prírodným materiálom (slama, listy, šišky, gaštany, konáriky zo stromov, ryža, plody slnečnice a iné).	Zdokonaľovať praktické činnosti z predchádzajúcich ročníkov. Využívať drevka, handričky, škatuľky, korok, bužírku, papier, špagáty, vyfúkané vajíčka na výrobu hračiek, ozdôb a darčiekov. Navliekať, skladať mozaiky, pracovať s plodmi a prírodným materiálom (slama, listy, šišky, gaštany, konáriky zo stromov, ryža, plody slnečnice a iné).
	Modelovanie	Miesenie, valkanie, stláčanie, pridávanie, odoberanie, ohýbanie, delenie na časti, sušenie, varenie modelovacieho materiálu, používanie formičiek. Poznávanie vlastností rozličných materiálov, porovnávanie rozdielov	Poznávať viaceré druhy hĺn, vie vymenovať ich vlastnosti, poznať techniky modelovania a spracovania -(miesiť, valkať, stláčať, pridávať, odoberať, ohýbať, deliť na časti, sušiť, variť modelovací materiál, používať formičky). Poznávať vlastnosti rozličných materiálov, porovnávať rozdiely medzi nimi. Vyrábať

		medzi nimi. Výroba drobných úžitkových predmetov.	drobné úžitkové predmety.
	Montážne a demontážne práce	Zostavovanie jednoduchých modelov z konštrukčnej stavebnice vyrobenej z plastu (spájanie súčiastky pomocou matíc a skrutiek, rôznych typov pásikov, spojovacích dosiek) a z kartónových stavebnicových častí (rozlišovanie modelov). Vytváranie priestorových modelov (vozík, nábytok, veža a iné). Oboznámenie sa s jednotlivými súčasťami stavebnice a s predlohami.	Zostavovať jednoduché modely z konštrukčnej stavebnice vyrobenej z plastu (spájať súčiastky pomocou matíc a skrutiek, rôznych typov pásikov, spojovacích dosiek) a z kartónových stavebnicových častí (rozlišovať modely). Vytvárať priestorové modely (vozík, nábytok, veža a iné). Oboznámiť sa s jednotlivými súčasťami stavebnice a s predlohami.
	Práce s papierom a kartónom.	Vytrhávanie podľa jednoduchého predkresleného vzoru. Nalepovanie vytrhávaných obrazcov. Vystrihovanie podľa predkresleného jednoduchého vzoru, nalepovanie vystrihovaných obrazcov. Zostavovanie viacfarebných vzorov. Používanie lepiaceho papiera. Natieranie papiera lepidlom a nalepovanie. Prekladanie, skladanie, stláčanie, strihanie, rezanie a meranie papiera a tenkého kartónu. (Obal na knihy, záložka, hračky, pohárik, lastovička, vrtuľka, lietadlo, maska na karneval, ozdoby).	Vytrhávať podľa jednoduchého predkresleného vzoru. Nalepovať vytrhávané obrazce. Vystrihovať podľa predkresleného jednoduchého vzoru, nalepovať vystrihnuté obrazce. Zostavovať viacfarebných vzory. Používať lepiaci papier. Natierať papier lepidlom a nalepovať. Prekladať, skladať, stláčať, strihať, rezať a merať papier a tenký kartón. (Obal na knihy, záložka, hračky, pohárik, lastovička, vrtuľka, lietadlo, maska na karneval, ozdoby).
Pestovateľské	Ošetrovanie	Opakovanie	

práce	a rozmnožovanie izbových rastlín. Pestovanie rastlín.	a prehlbovanie činností z predchádzajúcich ročníkov. Presádzanie izbových rastlín. Rozmnožovanie rastlín stonkovými a listovými odrezkami (tradeskancia, pelargónia a iné). Zisťovanie podmienok pre život rastlín porovnávaním (voda, svetlo, vzduch, teplo, pôda). Práca s klíčidlom (hrach, obilie, zemiaky). Pestovanie trvaliek (pivónia, králiky, nevädze): kyprenie, pletie, polievanie. Zbieranie liečivých rastlín podľa miestnych podmienok (správne trhanie, sušenie, uskladňovanie). Pestovanie šalátu: sejba do debničiek, sadenie, ošetrovanie počas vegetácie, zber. Pestovanie hrachu, reďkovky, fazule.	Ošetrovať izbové rastliny – presádzať, rozmnožovať, zisťovať podmienky pre život. Pracovať s klíčidlami, pestovať trvalky. Zbierať liečivé rastliny. Pestovať šalát a hrach.
-------	---	--	--

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo pracovného vyučovania sa prelína celým výchovno–vzdelávacím procesom, z čoho vyplýva rozvoj poznávacích možností žiakov s mentálnym postihnutím. Zručnosti získané pracovnou činnosťou sa stávajú východiskom pre nácvik písania, kreslenia. Žiaci sa učia spájať konkrétnu činnosť s teoretickým poučením, prax s teóriou. Na hodinách sa upevňujú kolektívne vzťahy, zásady hygieny a bezpečnosti.

Metódy a formy:

Pre splnenie stanovených cieľov budú učitelia využívať rôzne metódy a formy práce, primerané veku a individuálnym schopnostiam a možnostiam žiakov s mentálnym postihnutím. Metódy názornosti, konkrétnosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine pracovného vyučovania, aby motivovali prácu dieťaťa a aktivizovali pracovný záujem žiakov. Z monologických metód budú využívať

prednášku, rozprávanie, vysvetľovanie, opis pracovných činností. Demonštračnými metódami učiteľ sprostredkováva žiakovi mnohozmyslové zážitky, ktoré získava počúvaním, prehliadkou a opisom pracovných činností a vyhmataním objektu. V pracovnom vyučovaní ide o demonštráciu pracovných postupov, nástrojov, operácií, materiálov a podmienok práce.

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení budeme u žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňujúci druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka a jeho disponovanosť. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

Učebné zdroje :

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

2.5 Učebné osnovy predmetu Hudobná výchova

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu hudobná výchova sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 1 hodina týždenne, t. j. 33 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Piesne na spev žiakov	15
Piesne na počúvanie	8
Počúvanie skladieb	5
Hudobno-pohybové hry	5
Spolu	33

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Výtvarná výchova	3. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu :

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania, hudobno-dramatického gesta, tak ako ich komplexne obsahuje detská hra už v predškolskom veku. Pestovaním jednotlivých zložiek v ich vzájomnej prepojenosti a podmienenosti rozvíja hudobná výchova celkovú hudobnosť žiakov, pričom rešpektuje ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti. Osvojovaním hudobného materiálu cez hudobné činnosti sa žiaci v súlade s vekovými predpokladmi esteticky, kultúrne i duchovne rozvíjajú: utvárajú a upevňujú sa v nich hudobné schopnosti a zručnosti, nadobúdajú základné estetické skúsenosti a kultúrne návyky, v ktorých sa sústreďuje a uplatňuje ich poznanie sveta hudby. Ide predovšetkým o rozvoj hodnotovej stránky osobnosti, kultiváciu citov, osvojovanie postojov prostredníctvom estetických zážitkov, na základe ktorých sa žiaci učia vnímať, poznávať a hodnotiť hudobné dielo.

Ciele predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy v špeciálnej základnej škole je rozvoj hudobnosti spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať osobnosť jedinca s postihnutím, jeho hudobné schopnosti a zručnosti.

Ciele, ktoré sme si stanovili na hodinách hudobnej výchovy vyplývajú z obsahu:

- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby a hudobno-pohybových hier,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi,
- prebúdzat' záujem žiakov o svet zvukov a hudby v súvislosti s ich vývojovými predpokladmi na princípoch detskej hry,
- zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít,
- prebúdzat' záujem o hudbu na princípe detskej hry,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku,
- osvojiť si ďalšie piesne zborovým a skupinovým spevom,
- prehĺbiť sluchové vnímanie a obohatiť citový život žiakov,
- podporovať spontánnu detskú kreativitu,
- rozoznávať hovorený a spievaný prejav,
- utvárať prvé predpoklady na vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy, uvoľňovať motoriku, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu, rytmus, tempo, dynamiku,
- zjednocovať kolektívny spev.

Obsah predmetu:

Obsahom predmetu hudobná výchova je osvojovanie si piesní, detských rečňovaniek, vyčítaniek, jednoduchých popevkov, piesní o prírode, o zvieratách, inštrumentálnych a vokálnych skladieb, hudobných rozprávok, skladieb s vyhranenou spoločenskou funkciou

(napr. uspávanka, pochod), detských hudobno-pohybových hier a grafické znázorňovanie pohybu melódie (vysoko - nízko, stúpanie – klesanie).

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Edukačný cieľ:
Piesne na spev žiakov.	Gúľalo sa, gúľalo (ľudová); Pradú ženičky (ľudová); A tam hore na komíne (ľudová); Malí muzikanti (E. Hula); Padaj sniežik, padaj (O. Francisci); Semafor (O. Francisci); Ej, chlapci, šuhajci (ľudová); Tancuj, tancuj (ľudová); Konvalinka (J. Matuška); Keď slniečko jasne svieti (E. Hula); Keď sa tá sýkorka vydávala (ľudová) Povedz biela holubička (A. Čobej); Na dvore býva sliepočka naša (J. Matuška)	Nácvik piesne podľa sluchu. Osvojenie si piesne. Osvojenie piesne spevom a pohybom. Spev piesní na neutrálnu slabiku.	Melodizovať slová, pri rozvíjaní hudobnosti využívať rytmický sprievod. Spájať hudbu s pohybom. Poznať melódiu známej piesne.
Počúvanie skladieb.	Zajačik; Hracie hodiny (T. Frešo); Medveď Mišo (J. Dlouhý); Let čmeliaka (N.Rimskij-Korsakov); Hymna	Nacvičenie hovoreného textu. Improvizácia rytmu.	Spájať tieskanie s rytmom reči.
Hudobno-pohybové hry.	Ty a ja (K. Ondrejka – A. Biľová); Má milá má trnku (ľudová); Šli dievčence vence viť (ľudová); Fúka vetrík (H. Šimoneková); Javorová brána (ľudová)	Vyjadrenie kontrastu tempa, pohybov zvieratiek a dejovosť piesne.	Napodobniť (vyjadriť) obsah piesne pohybom.
Piesne na počúvanie.	Náš orchester (O. Vygotskij); Letia sane (J. Matuška); Beliže mi, beli (J. Cikker), Mamička (Z. Macháček); Kúpil si pes; Pradie mačka (I.	Uvedomovanie si výrazových prostriedkov. Charakteristické črty skladieb na počúvanie. Rozoberanie tém	Počúvať piesne rôzneho charakteru, vie vyjadriť pocity pri počúvaní. Počúvať rómske piesne regiónu,

	Dibák); Pomôžte mi dobré deti (A. Čobej); Lietala si lastovička (Ľudová)	skladby. Význam hudby v spoločenskom živote. Charakteristické črty rómskych piesní.	v ktorom žije.
--	--	---	----------------

Medzipredmetové vzťahy:

Hudobné činnosti chápeme ako integráciu so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi prostredníctvom hier a tvorivej dramatiky. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ich ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Na hodinách výtvarnej výchovy, popri práci žiakov, môžeme počúvať rôzne skladby alebo piesne podľa vlastného výberu. Rytmizácia piesní výrazne napomáha pri osvojovaní si otvorených a zatvorených slabík, recitovaní básničiek, pri čítaní. Hudobná výchova sa prelína aj telesnou a športovou výchovou pri nácviku tancov.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učitelia budú využívať rôzne moderné metódy a formy práce, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z motivačných metód sú to rozhovor, rozprávanie, z fixačných metód sú to hrové aktivity, práca s obrázkami, s učebnými pomôckami, počúvanie hudby, hra na Orffových nástrojoch a návštevy hudobných podujatí. Dôraz budeme klásť na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Z foriem práce budeme využívať individuálnu, skupinovú a frontálnu prácu. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehĺbime počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby, hudobné aktivity prinášali radosť, relax a uvoľnenie.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie má byť motivačné, výchovné a didaktické a má zohľadňovať zdravotné, sociálne a morálne osobitosti každého žiaka. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Učebné zdroje:

1. M. Lysáková, Ľ. Krupinová, A. Podhorná: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku, SPN, Bratislava, 1989.
2. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

3. Mgr. D. Benciová, Mgr. L. Robinek: Zborník slovenských piesní, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava, 2009

2.6 Učebné osnovy predmetu Výtvarná výchova

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu výtvarná výchova sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 2 hodiny týždenne, t. j. 66 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Výtvarné osvojovanie skutočností: Tematické práce Zobrazovanie prírodných a umelých foriem	24
Výtvarné hry a dekoratívne činnosti: Hry s farbou Priestorové vytváranie Dekoratívne práce	34
Výtvarná kultúra	8
Spolu	66

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Výtvarná výchova	3. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom na absenciu jemnej motoriky, fantázie, predstavivosti, s ohľadom na druh, stupeň a typ postihnutia sme posilnili predmet výtvarná výchova o 1 vyučovaciu hodinu týždenne.

Charakteristika predmetu :

Základnou charakteristikou výtvarnej výchovy je tvorivosť, originalita a autenticnosť riešení, ktorá si vyžaduje individuálny prístup. Dôležitý je individuálny postoj človeka ku skutočnosti a k umeniu, prejavujúci sa v jednoduchých tvorivých reakciách. Detskou hrou, kresbou a modelovaním umožňuje hlbšie nahliadnuť do pocitov, fantázie i želaní každého detského jedinca. Tvorivými výtvarnými činnosťami, ako aj vnímaním a prežívaním umeleckých diel, ktoré sa stávajú organickou súčasťou vnútorného sveta žiakov, ich skúseností, zážitkov a predstáv, sa kultivuje estetická citlivosť, rozvíja sa tvorivá fantázia, harmonizuje a integruje sa osobnosť dieťaťa.

Výtvarnou činnosťou v rôznych technikách sa rozvíjajú tvorivé schopnosti, podnecuje sa potreba žiakov vyjadrovať svoj vlastný postoj k spoločnosti a prírode, tým sa prejavuje detská osobnosť, jej cítenie a chápanie života. Prostredníctvom týchto činností a poznávaním tvorivých postupov získavajú žiaci nielen výtvarné skúsenosti, poznatky a návyky, ale rozvíjajú si výtvarné myslenie a schopnosť hodnotiť umeleckú a mimoumeleckú skutočnosť.

Ciele predmetu:

Cieľom výtvarnej výchovy je viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej, umeleckej kráse, k výchove vkusu a získaniu základných výtvarných zručností.

Ciele výtvarnej výchovy vyplývajú z obsahu:

- rozvíjať detskú predstavivosť dejovými a figurálnymi námetmi zo života detí,
- rozvíjať zmysel pre vystihnutie proporčných vzťahov,
- rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

Obsah predmetu :

Obsah výtvarných činností má byť jedincom s mentálnym postihnutím blízky, zvládateľný a tvorivý. Pozostáva z troch okruhov:

- výtvarné osvojovanie skutočnosti tvoria zobrazovacie činnosti, v ktorých žiaci zobrazujú konkrétny obsah na základe estetického vnímania a vzťahu ku skutočnosti, je to skutočnosť priamo vnímaná na základe pozorovania, uchovaná v predstavách a vytvorená fantáziou,
- výtvarné hry a dekoratívne činnosti, kde žiak poznáva princípy súčasnej dekoratívnej tvorby z hľadiska závislosti predmetu od materiálu, funkcie a prebúda sa zmysel pre rytmus,
- výtvarná kultúra, kde sa žiak oboznamuje s ilustráciami z kníh a prezentuje vlastné práce.

Tematický celok:	Edukačná téma:	Odporúčané námety a techniky:	Edukačný cieľ:
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Tematické práce Zobrazovanie prírodných a umelých foriem	Námety zo života detí na základe vlastných zážitkov a rozprávania. Dejové a figurálne námety, približné vystihnutie proporčných vzťahov. Výtvarné rozprávanie. Vyhľadávanie a výtvarné dotváranie prírodných materiálov na základe fantázie – reliéfne (odtlačky alebo odlievanie do sadry) alebo voľné útvary – napr. strašiak v poli a podobne formou kolektívnych aj samostatných prác). Veci, ktoré slúžia človeku. Objavovanie a pozorovanie tvarov, vecí z hľadiska ich účitu a materiálu. Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky, žehlička, visiaci zámok a iné).	Zobrazovať skupiny figúr, proporčné vzťahy, zážitkovú udalosť v prostredí, vie vyjadriť farebný kontrast, zachytiť dej a priestorové vzťahy. Prírodné materiály zbierať, zoskupovať, rytmicky radiť, porovnávať, zoskupovať, vtlačať do vhodných materiálov. Pozorovať, výtvarne vnímať tvar a rast prírodnín. Zobraziť zaujímavé prírodné formy. Rozlišovať hmatom rôzne malé predmety. Vtláčaním prírodnín do plastelíny vytvárať obrazy. Pozorovať predmety z hľadiska tvaru v závislosti od funkcie.
Výtvarné hry a dekoratívne činnosti	Dekoratívne práce	Pomocou jednoduchých techník tlače (odtlačky prírodnín, zvitku papiera, vyrobených tlačidiel – zemiak, guma, pokrčený papier) rozvíjať zmysel pre rytmus a tvorivé radenie prvkov. Využitie vystrihovačiek, koláží a mozaiky.	Dokáže dekoratívne riešiť plochu radením geometrických prvkov, dekoratívne vyzdobíť predmet, poznávať a chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby z hľadiska závislosti predmetu od materiálu a funkcie.
	Hry s farbou	Rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu, napr. krajina, obloha. Hra s náhodou, ktorú možno	Využívať farebnú škálu pri kreslení. Osvojiť si základné zručnosti pri práci

		výtvarne využiť – dotváranie farebnej škvrny na základe predstáv a podobne. Kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnúť náladu (kontrast svetlej a tmavej krajiny a naopak). Poznávanie výrazových vlastností svetlej a tmavej plochy. Rozdelenie rozlične širokých svetlých a tmavých pásov (napr. vzory na textil) rozširovaním a narastaním, nie vyplňovaním.	s mäkkou ceruzkou, rudkou, kriedou, suchým a masným pastelom, vodovými a temperovými farbami. Farebne vyplňať priestor obrazu, má osvojené základné zručnosti pri práci so štetcom, rozvíjať technickú zručnosť a chápať úlohu farby. Dokáže zapúšťať farby do mokrého podkladu. Postupne si osvojovať priestorové rozloženie na ploche.
	Priestorové vytváranie	Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor. Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie (napr. rozprávkové postavy). Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor a súvislosti s poznávaním životného prostredia. Hra s vytváraním priestoru z najbližšieho okolia dieťaťa na pieskovom stole, pieskovisku (tvarovanie kopcov, údolí, koryta rieky a pod.) s využitím stavebnicových makiet domov a stromov.	Vymenovať vlastnosti modelovacích materiálov. Osvojovať si základy proporcionality tvarov. Modelovať z pevne spájaných častí a vytvárať konkrétne priestorové situácie. Osvojovať si nové pracovné postupy pri práci s hlinou. Vytvárať modely a využívať rôzne formičky, makety domov, budov a strojov. Dozdobiť model rôznym drobným materiálom.
Výtvarná kultúra	Charakteristika knižných ilustrácií	Ukážky ilustrácií z kníh pre deti z predchádzajúceho ročníka rozširovať o ďalšie (V. Hložník, V. Gergeľová, J. Trnka, V. Bombová). Vyjadrenie farby, napr. modrá (obloha, voda), červená (oheň, ruža), zelená	Prezentovať svoje práce. S pomocou učiteľa rozlišovať rozdiel medzi obrázkom a ilustráciou a vie opísať ilustráciu.

		(tráva, les), žltá (slnko, obilie) a podobne.	
--	--	---	--

Medzipredmetové vzťahy :

Výtvarná výchova sa podieľa na rozvoji a utváraní osobnosti človeka. Svojím cieľom a obsahom sa orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj ďalšími zložkami výchovy. Pripravuje žiakov pre kultúrne formy života v spoločnosti. Zo slovenského jazyka je to rozvoj jemnej motoriky žiakov. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú prvky telesnej výchovy – detské pohybové hry. Využívaním ukážok z výtvarnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy práce, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z monologických metód sú to rozhovor, rozprávanie, prednáška, vysvetľovanie, opis pracovných činností. Metódy názornosti, konkrétnosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine výtvarnej výchovy, aby motivovali prácu dieťaťa a aktivizovali pracovný záujem žiakov. Z fixačných metód sú to hrové aktivity, práca s obrázkami, s učebnými pomôckami, návštevy výtvarných galérií. Demonštračnými metódami učiteľ sprostredkováva žiakovi mnohozmyslové zážitky, ktoré získava počúvaním, prehliadkou a opisom pracovných činností a vyhmataním objektu. Z foriem práce budeme využívať individuálnu, skupinovú a frontálnu prácu a okrem základnej vyučovacej hodiny výtvarnú výchovu budeme realizovať aj formou vychádzok a maľovania v prírode.

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení budeme u žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňujúci druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka a jeho disponovanosť, budeme si všímať kvalitu a rozsah získaných zručností, vykonávanie požadovaných činností, využívanie získaných vedomostí a zručností a schopnosť samostatnej práce. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Učebné zdroje :

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

2.7 Učebné osnovy predmetu Telesná a športová výchova

Ročník: tretí

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sú v súlade so vzdelávacím programom príslušného predmetu schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.

Rozsah vyučovacieho predmetu: 2 hodiny týždenne, t. j. 66 hodín ročne

Tematické celky	Počet hodín
Poradové cvičenia	1
Kondičné cvičenie: Cvičenia s využitím behu Cvičenia s krátkym švihadlom Cvičenia s dlhým švihadlom Cvičenia s využitím lana Cvičenie s plnou loptou 1 – 2 kg Cvičenie s využitím lavičky Cvičenie na rebrinách Cvičenie s použitím debny ako prekážky Cvičenie na rebríku Šplh na tyči Jazda na bicykli	17
Prípravné cvičenia	3
Rytmická gymnastika a tanec	6
Akrobacie	6
Atletika	10
Základné činnosti športových hier	8
Drobné pohybové hry	5
Turistika	10
Spolu	66

Použité prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

OZO – Ochrana života a zdravia

MUV – Multikultúrna výchova

MDV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

RLK – Regionálna výchova a ľudová kultúra

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Telesná a športová výchova	III. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v III. ročníku ŠZŠ 2 vyučovacie hodiny týždenne. Školský vzdelávací program koreluje so štátnym vzdelávacím programom.

Charakteristika predmetu :

Vyučovací predmet **telesná a športová výchova** je špecifický svojim zameraním na cieľavedomé telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie detí a mládeže, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, k zvyšovaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Poskytuje základné teoretické a praktické telovýchovné vzdelanie z vybraných odvetví telesnej výchovy a športu. Pomáha odstraňovať nedostatky zdravotne oslabeným žiakom. Plní významnú kompenzačnú a motivačnú funkciu. Utvára kladný vzťah k pohybovej aktivite, k telesnej výchove a k športu. Významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov. Napomáha k odhaľovaniu a rozvíjaniu pohybovo nadaných detí.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím je vychovávať ich pokiaľ možno k najvyššiemu stupňu telesnej odolnosti, zdatnosti a pohybovej schopnosti, vypestovať u nich správne hygienické návyky, dobrý vzťah k pohybu, cvičeniu, k telovýchove a športu.

Čiastkovými cieľmi vyučovania telesnej a športovej výchovy sú:

- rozvíjať záujem o pohybovú aktivitu,
- pestovať v žiakoch hygienické návyky a kladný vzťah k pohybu, k cvičeniu a športu,
- rozvíjať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,
- uplatňovať osvojené základné povely a určené poradové cviky.

Obsah predmetu :

Obsah predmetu tvorí 9 základných celkov:

1. Poradové cvičenia
2. Kondičné cvičenia
3. Prípravné cvičenia
4. Rytmická gymnastika a tanec
5. Akrobacia
6. Atletika
7. Základné činnosti športových hier
8. Drobné pohybové hry
9. Turistika

Tematický celok:		Obsah:	Edukačný cieľ:
Poradové cvičenia		Upevnenie pasívne osvojených základných povelov z nižších ročníkov. Nástup družstva do radu, dvojradu, zástupu a dvojstupu. Obraty na mieste.	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu). Osvojiť si základné povely a poradové cviky.
Kondičné cvičenia	Cvičenia s využitím behu	Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe so zmenami smeru s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok. Vytrvalostný beh postupne až do 12 minút podľa individuálnych možností žiakov. Beh vzad.	Osvojiť si správnu techniku behu, preskokov, podliezania, predbiehania, preskakovania. Vytrvalostný beh podľa individuálnych možností žiakov. Beh vzad.
	Cvičenia s krátkym švihadlom	Opakované preskoky znožmo, jednonož, striedavonož, so zameraním na techniku a vytrvalosť. Preťahovanie vo dvojiciach.	Preskakovať znožmo, jednonož, striedavonož, preťahovať sa vo dvojiciach.
	Cvičenia s dlhým švihadlom	Preskoky krúžiaceho švihadla.	Preskakovať krúžiace švihadlo.
	Cvičenie s využitím lana	Preťahovanie družstiev i po rýchlom uchopení lana z rôznych polôh.	Zvládnuť techniku uchopenia lana z rôznych polôh.
	Cvičenia s plnou loptou 1-2 kg	Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe. Súťaživé štafety.	Nosiť, prenášať, gúľať a podávať loptu na mieste i v pohybe.
	Cvičenie s využitím lavičky	Precvičovanie osvojených pohybových zručností a ich ďalší rozvoj na doske i kladinke lavičky (sklon lavičky asi 45°). Dvíhanie a nosenie lavičky.	Zvládnuť pohybové zručnosti na doske i kladinke lavičky. Dvíhať a nosiť lavičky.
	Cvičenie na rebrinách	Precvičovanie osvojených pohybových zručností z nižších ročníkov. Zoskoky zo 4. priečky na pružnú podložku.	Zvládnuť zoskok zo 4. priečky na pružnú podložku.
	Cvičenie s použitím debny ako	Vystupovanie a výskoky na debnu a zoskoky na pružnú podložku.	Vystupovať a vyskakovať na debnu a zoskočiť na pružnú podložku.

	prekážky	Rýchle preskoky odrazom jednonož medzi jednotlivými dielmi debny položenými na zemi.	
	Cvičenie na rebríku	Vystupovanie, zostupovanie, vyliezanie a zliezanie na zvislom a šikmom rebríku.	Vystupovať, zostupovať, vyliezať a zliezať na zvislom a šikmom rebríku.
	Šplh na tyči	Šplh s prírazom. Spúšťanie na tyči rúčkovaním.	Šplhať s prírazom. Spúšťať sa na tyči rúčkovaním.
	Jazda na bicykli	Nácvik pedálovania. Cvičenie rovnováhy.	Zvládnuť pedálovanie a rovnováhu na bicykli.
Prípravné cvičenia		Prostné cvičenia jednotlivca zamerané na rozvíjanie základnej pohybovej koordinácie a techniky pohybu v kĺboch a chrbtici. Prípravné cvičenia jednotlivca s náradím – s tyčou.	Správne vykonáva jednotlivé prípravné cvičenia.
Rytmická gymnastika a tanec		Rytmizovaná chôdza, beh s využitím priestoru a zmenami v tempe. Prísunňý krok so zmenami v tempe. Využitie nacvičených tanečných prvkov miestnych ľudových tancov. Polkový krok.	Aktívne si osvojiť základy rytmickej gymnastiky a tanca s dôrazom na správne držanie tela. Správne vykonáva chôdzu, beh, prísunňý a polkový krok.
Akrobacia		Zo stoja na lopatkách oporou v bokoch – pádom vpred skrčmo. Kotúl' vpred. Kotúl' vpred opakovane, posledný zakončený skokom prehnuto do stoja, vzpažiť. Kotúl' vpred na zvýšenej podložke (2 diely debny). Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh. Kotúl' vzad do vzporu drepmo i opakovane.	Osvojiť si správnu techniku kotúl'a vpred, kotúl'a vzad, stoja na lopatkách.
Atletika		Rýchly beh na 30 – 50 m s preskakovaním nízkych (20 cm) pravidelne rozostavaných prekážok. Vytrvalostný beh do 12	Osvojiť si základy atletiky – beh, skok do diaľky, hod loptičkou.

	minút. Skok do diaľky skrčmo z rozbehu. Hod loptičkou do diaľky a na cieľ.	
Základné činnosti športových hier	Precvičovanie osvojených pohybových zručností z nižších ročníkov v zmenených, náročnejších podmienkach. Podávanie lopty na mieste i v pohybe. Dribling v pohybe pravou i ľavou rukou. Prihrávka obojruč trčením na mieste v dvojiciach alebo proti stene. Odbitie lopty obojruč o zem na mieste a prihrávka obojruč trčením v dvojiciach.	Osvojiť si základné činnosti športových hier a dokáže pracovať s loptou – chytanie, podávanie lopty, dribling, podávanie, odbitie lopty a prihrávky.
Drobné pohybové hry	Formovanie kladných vlastností. Loptové hry zamerané na hádzanie, chytanie a hry spojené s rýchlym behom. Hry na snehu, na ľade.	Osvojiť si základné činnosti pohybových hier.
Turistika	Chôdza a beh v teréne k cieľu vzdialenému 1,5 km. Prekonávanie terénnych prekážok. Vybíhanie a zbíhanie krátkeho svahu. Preliezanie a podliezanie prekážky. Cvičenie rovnováhy na prírodných prekážkach. Dvíhanie a nosenie ľahkých predmetov. Hádzanie, vrhanie predmetu do diaľky, do výšky, na cieľ. Pretľahovanie vo dvojiciach a pretláčanie v skupinách.	Osvojiť si techniku chôdze a behu v teréne.

Metódy a formy :

Pre plnenie optimálneho cieľa a úloh telesnej výchovy s ohľadom na druh a stupeň postihnutia budeme na hodinách využívať tieto metódy:

- všeobecné vyučovacie metódy,
- metódy oboznámenia s cvičením (slovného opisu, ukážky demonštrácie),

- metódy nácviku (komplexný postup, analyticko-syntetický postup, zmiešaný postup),
- metódy výcviku (opakovania, štandardného zaťaženia, intervalového tréningu, súťaženia),
- metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie,
- špecifické vyučovacie metódy,
- reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, metódu kontrastu, zapojenia viacerých kanálov,
- motivačné metódy, ktorými sa budeme snažiť žiakov dostať do štádia, že cvičia s presvedčením osobného prínosu a uspokojenia.

V jednotlivých tematických celkoch je poskytnutý dostatočný priestor na tvorivú aplikáciu obsahu učiva vzhľadom k možnostiam školy i konkrétnych žiakov. Pri výbere cvičení a hier bude každý učiteľ pristupovať citlivo tak, aby bolo možné u každého žiaka dosiahnuť postupný rozvoj kompetencií. V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy.

Budeme realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť) s využitím riekaniek a motivovaných pohybov,
- rekreačné využívanie prestávok (denne, predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej a športovej výchovy so spoluúčasťou intaktných žiakov,
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení je dôležitý citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov, kde podriadime tieto výkony ako cieľové kategórie emocionalite – radosť z pohybu, spolupatričnosti. Hodnotenie má byť motivačné, výchovné a didaktické. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného Metodického pokynu na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 05.05.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016.